

TISKOVÁ ZPRÁVA

Se zakládáním účtů u ČNB zásadně nesouhlasíme

Třeboň, 20. dubna 2012 – **Novela rozpočtových pravidel, kterou má projednávat Poslanecká sněmovna na nejbližší schůzi, rozšiřuje definici peněžních prostředků státní pokladny a stanoví obcím a dalším subjektům povinnost vést účty u České národní banky. Podle Rady Svazu měst a obcí ČR, která zasedala 20. dubna 2012 v Třeboni, bude mít tento návrh negativní dopady nejen na hospodaření dotčených organizací, ale v konečném důsledku i na národní hospodaření jako celek.**

Návrh zásadně porušuje ústavní právo na samosprávu obcí, jelikož omezuje jejich přístup k finančním zdrojům plynoucím z rozpočtového určení daní. *„Předkladatel chytře počítá s tím, že obce ihned prostředky na své účty nepřevodou, čímž poslouží k zajištění likvidity státního rozpočtu. Obce totiž vzhledem ke způsobu sdílení nikdy nevědí, kolik peněz jim na účet přijde, takže nemohou volit formu trvalého příkazu,“* vysvětluje předseda Svazu Dan Jiránek. S převody na účty u komerčních bank pak souvisejí další dodatečné náklady.

Českou národní banku novela posouvá do role banky komerční, což ústřední bance státu dle starostů rozhodně nepřísluší. *„Novela předpokládá, že ČNB zřídí několika tisícům nových subjektů účty a bude jim poskytovat bankovní služby. Pak je ale otázkou, zda ne zahájit debatu o rovnosti podmínek při podnikání na finančním trhu z hlediska závazných pravidel hospodářské soutěže,“* zamýšlí se výkonný místopředseda Svazu Jaromír Jech. Posílení role ČNB povede k odlivu depozit z bank směrem k centrální bance zhruba ve výši 97 mld. Kč. To logicky vyústí ve zdražení úvěrů jak pro samosprávné celky, tak i pro podnikatele.

Rada Svazu novelu zákona o rozpočtových pravidlech zásadně odmítla. Jelikož ale novela putuje už do Poslanecké sněmovny, nezbyvá, než oslovit všechny poslance a přesvědčit je, že návrh rozhodně nepatří mezi opatření, které napomáhá hospodářskému růstu. Může mít naopak mnoho negativních efektů, včetně dopadů na veřejné rozpočty. Ke svazovému stanovisku se připojily i Česká bankovní asociace, Hospodářská komora ČR a Svaz průmyslu a dopravy ČR.

Zřizování povinných účtů samozřejmě souvisí se samotným systémem rozpočtového určení daní, což diskuse o jeho budoucí podobě posouvá do zcela jiné roviny. Svaz měst a obcí ČR důrazně vyzývá k urychlenému projednání novely tohoto zákona, nejpozději na červnové schůzi Poslanecké sněmovny. Podporuje přitom kompromisní variantu, která jako jediná může být schválena s odhadnutelnými dopady do rozpočtů obcí. Svaz současně usiluje o posílení zdrojů místních samospráv o podíly na zisku státních podniků, které by byly určeny především pro města a obce na dně tzv. U-křivky.

Dalším široce diskutovaným tématem při jednání Rady bylo téma financování regionálního školství. Podle Svazu měst a obcí ČR koncepce, která je ve své podstatě založená pouze na parametru tzv. optimálního počtu žáků ve třídě, přímo ohrožuje samotnou existenci bezplatného základního vzdělávání. *„Koncepce ministerstva školství se bezprostředně dotýká zhruba 60 % venkovských škol, přesouvá část jejich financování na obce a rodiče, s čímž nemůžeme v žádném případě souhlasit,“* konstatoval místopředseda Svazu za Komoru statutárních měst Jan Mareš. Svaz proto požaduje, aby návrh byl zásadně přepracován, a to na základě důkladné analýzy dopadů na veřejnost.

K hlavním bodům patřil také návrh ministerstva vnitra na reformu veřejné správy. V dubnu proběhlo první jednání k pracovní verzi koncepce jejího dokončení a podle dostupných informací ministerstvo stále trvá na zrušení pověřených obecních úřadů a odejmutí výkonu některých pravomocí státní správy obcím základního typu. Místopředseda Svazu za Komoru měst František Lukl upřesňuje: „*Ministerstvo navrhovalo také upuštění od příspěvku na výkon přenesené státní správy a zavedení tzv. úkonového financování. Jednotlivá ministerstva však nejsou schopna definovat vykonávané agendy, které se mnohdy duplikují. Navíc se ukázalo, že tento způsob financování by byl pro stát výrazně dražší.*“

Členové Rady upozorňovali také na praktické problémy související s novelou zákona o veřejných zakázkách. Zásadní výhrady vyjádřili k návrhům prováděcích vyhlášek, které de facto vypisování veřejných zakázek paralyzují. „*Například navrhovaná splatnost faktur může být v některých specifických případech pro obce nepřijatelná,*“ říká předseda Svazu Dan Jiránek a vysvětluje: „*V takovém časovém úseku není u větších investičních akcí možné provést příčnou kontrolu fakturovaných částek.*“

Aktuálně byl na pořad jednání Rady zařazen bod týkající se prodeje emisních povolenek ke znečišťování. Narozdíl od vlády Svaz měst a obcí ČR jednoznačně podporuje, aby výnos z prodeje emisních povolenek byl minimálně z 50 % využit na úspory energií, a to primárně ve veřejných budovách, zejména pak ve školách a sociálních a zdravotních zařízeních. Svaz je přesvědčen, že vylepšení energetické efektivity budov znamená pro českou ekonomiku větší přínos než jejich použití ke snižování deficitu státního rozpočtu. Velká část peněz se totiž státu opět vrátí v daních a dlouhodobě menších nákladech veřejných rozpočtů.

Rada Svazu při svém zasedání projednala i celou řadu dalších otázek týkajících se samosprávy. Věnovala se např. otázce přímé volby starostů, kde zásadně nesouhlasí s rozdělením obcí na ty s přímou volenými starosty a ostatní, dále novele zákona o obcích, novele stavebního zákona, problematice účetnictví, základních registrů atd. Rada Svazu rovněž opakovaně vyzvala starosty, aby oslovovali své poslance a senátory v souvislosti s majetkovým vyrovnáním s církvemi. Přijetí zákona, který zatím prošel prvním čtením, je pro obce a města, která jsou omezována ve svém rozvoji, jediným řešením.

Svaz měst a obcí České republiky (SMO ČR) je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. V současné době Svaz sdružuje kolem dvou a půl tisíce měst a obcí.